

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: (Bf.)

Blum Tamás vezényelte

Film Színház Munkás - 1960. márc. 14.

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

78 (004.5)

1960

A Filharmóniai Társaság hétfői bérleti estjét **Lamberto Gardelli**, kopenhágai főzeneigazgató vezényelte az Operaházban. Olasz vendégünk főként az együttes zenélő-kedvére hatott élenkítően, filharmónikusaink a spontán muzsikálás igényével és örömeivel ültek ki a dobogóra. A műsoron **Vivaldi** egyik concerto grossóját, helyesebben vonózenekari „sinfonia”-ját, **Mendelssohn** Olasz- és **Brahms** II. D-dur szimfóniáját hallgattuk.

Gardelli nem az elmélyedő, izzó feszültséget teremtő előadóművészek közé tartozik. Széles, szögletes mozdulatai ugyanakkor olyan – benne meglevő – szuggesztív erőre vallanak, mely nem találja meg a közvetlen utat a keze alatt játszó muzsikushoz és általa a hallgatóhoz. Lehet, hogy azért van ez így, mert Gardelli elsősorban színházi ember s ahhoz, hogy ezt a feszültséget megteremtse, szüksége van a színpad és a zenekar eleven kapcsolatára. De annyi bizonyos, tudja hogy mit akar, mindenben határozott egyéni elképzelése, meggyőződése irányítja. Sohasem üres rutin vagy megszokás. Épp ezért meggyőző az, amit csinál, még ha sokatlan gyorsabb tempókat vesz is, mint az Olasz szimfóniában. S ezen az estén mindenekelőtt Gardelli kitűnő muzsikusa volt a aratott sikert!

A hangverseny első felében a **Vivaldi**-szimfónia közepe, lassú tétele és az Olasz szimfónia utolsó tétele tetszett legjobban, a tiszta, szenvedélyes, nagy-szerű lendülettel összefogott tarantella. Erthető, hogy az előadásban a kompozíció déli tájak ihlette szépségei érvényesültek a legmegragadóbban. **Mendelssohn** zenéjének ebben a műben is letagadhatatlan „északi” vonásai már kevésbé. Az első tétel tempóját kicsit hajszoltak, nyugtalanak éreztük.

A műsört záró második **Brahms**-szimfónia a mester legderűsebb szimfonikus alkotása. Gardelli igen jól megérezte a mű alaphangulatát, de a nemes, romantikus patosz brahmsi gesztusai már idegenek tőle, ez a romantika nem az ő területe. Az este mégis szép emlékekkel zárult, s hiszünk, hogy hamarosan köszönhetünk még Gardellinek nevezetes operai estéket is.

Fábián Imre

Blum Tamás vezényelte az Állami Hangversenyzenekar 3-1 zeneakadémiai estjét. Elismeréssel szólhatunk igényes, szép műsor-összeállításáról: romantikus estet adott **Schumann** Manfred-nyitányával, a **Mendelssohn**-hegedűversennyel, **Schubert** Befejtetlen szimfóniájával és **Brahms** Haydn-variációival. Megannyi halhatatlan remekmű, próbaköve a karmesterségnek... Az est szíllistája **Komlós Péter** hegedűművész volt.

Blum jelentős múltú operai karmester – hangversenyén vajmi ritkán dirigál. Kötő muzsikusként, építkezésmódja átgondolt, tervszerű, nagyvonalú. Szívesen és sikeresen él a drámai kontraszt-hatásokkal. Előadásmódjában nincs semmi terjengősség, vontatottság – amit csinál: izléses és mérték tartó. Másrészt viszont feltűnő, hogy manuális adottsága nem áll mindig kellő arányban a zeneivel. Olykor hiányérzetet kelt egyes részek kidolgozatlanságával. Máskor meg – úgy éreztük – nem közli akaratát kellő eréllyel; beletörődik abba, hogy egy-egy akkord ne egyszerre szólaljon meg (mint például a Manfred-nyitány elején, s később is több ízben).

A VÁNDOR KÓRUS és a **Munkásárség Központi Férfikara** nagyszerű felszabadulási emlékhangversenyt adott a Zeneakadémián. A gazdag műsori, melyen preklasszikus, szovjet és mai magyar szerzők művei hangzottak fel, **Révész László** és **Tóth Béla** vezényelte. Képünkön a munkásárség férfikara

Az elmondottakból következik, hogy a hangverseny a változékonyság jegyében zajlott le. Különösen a nyitányban váltakoztak a kiváló, szép részletek kevésbé megoldottakkal. **Mendelssohn** hegedűversenye megkapóan, sokatígérően kezdődött – milyen kár, hogy a tehetséges **Komlós**, nem sokkal a kadencia előtt, memória-zavar kerítette hatalmába. Nyilván ennek hatása érződött a lassú tétel kissé alacsony intonált indításában. A zárótétel sikeres előadása viszont jórészt kárpótolta a hallgatóságot.

A hangverseny kiemelkedő műsorszámát a Befejtetlen szimfónia volt, előadásában minimális technikai kifogásolnivalóval, viszont maximális műgonddal és intenzitással, megragadó költészettel. Olybá tűnt, mintha a karmester nagyon régóta készült volna e mű

megszólaltatására és lassan-lassan megálmodta minden kis részletét. Sok tetsző mozzanat jellemezte a Haydn-variációk tolmácsolását is.

Bónis Ferenc

A miskolci Liszt Ferenc zenekar 7-1 zeneakadémiai hangversenyével kezdődött vidéki zenekaraink ezidei fővárosi seregszemléje. Nagyon jól teszi a Filharmónia, hogy lehetőséget ad vidéki együtteseink budapesti megszólaltatására. Mert ezek a koncertek azt példázzák, hogy a magyar zeneművészet ma már nem azonosítható teljesen a fővárosi zeneéletével. Vidéki zenekarainak pedig az évenkénti számvetés serkentő összehasonlítási lehetőséget teremt, mely mindig újabb teljesítményre ösztönöz.

A **Sulyok Tamás**-vezényelte miskolci zenekar hangversenyének külön érdekességét ad, hogy budapesti újdonságot is hozott. A miskolci Zeneművészeti Szakiskola igazgatójának, **Horváth-Kiss Lászlónak** pályadínyertes, borsodi regét feldolgozó kantátáját ez alkalommal ismerhette meg a fővárosi közönség. **Händel** F-dur orgonaversenye szerepelt még műsoron **Virág**

Endre tolmácsolásában, majd zárószámként **Beethoven** Pastorale-szimfóniája. **Händel** műve alapján kevésbé lehet megítélni a zenekart, mert nincs benne nagy feladata; **Beethoven** szimfóniája – az előadás sok technikai fogyatékosága hallatán úgy tűnt – még túlságosan nagy feladatot jelent számukra.

Horváth-Kiss kantátáját, a **Molnárszikkát** (**Deme Gábor** szövegére) a zenekar mellett a miskolci Zeneművészeti Szakiskola énekara és három énekes szólta (**Pekker Zsuzsa**, **Kovács Irén** és **Kenderessy Zoltán**) tolmácsolta. Az előadással igen elégedettek lehetünk – az énekesek közül mindenekelőtt a szép hangú, hatalmas orgánumú mezzoszoprán kell kiemelnünk. A kantáta talán nem is annyira műalkotás-voltiban – inkább mint jelenség méltatható: örömmel regisztráljuk, hogy immár vidéki zeneszerzők is jelentkeznek önálló, igényes mondánivalóval. Nem hallgatjuk el, hogy a kantátának aligha válik előnyére formai töredeztsége, az sem, hogy hangja túlságosan is a Kodály utáni „köznyelv”-ben gyökerezik. Dehát nem várhatunk egycsapásra befejezett, végleges megoldást – örvendjünk a biztató kezdeteknek!

(Bf.)